סימנא בעלמא. ובתחילת שוס דבר הכתוב מדבר דתחלת חלול מיהא הוה: **מתני' המסית זה הדיוט.** מסית דמשדינן ליה[1] בנסקלין זה הדיוט שהסית אבל נביא שהסית אינו בסקילה אלא בחנק כדמפרש בגמרא: **המסית את ההדיוט.** הוא דבסקילה אבל מסית את הרבים כגון עיר הנדחת בחנק כדמפרש בגמרא והא ליכא למידק אבל מסית את הנביא בחנק דלא מצינו חלוק בין מסית את הנביא למסית את ההדיוט אבל מצינו חלוק בין נביא שהסית להדיוט שהסית כתיב (דברים יג) וסקלתו באבנים ובנביא כתיב (שם) והנביא ההוא או חולם החלום ההוא יומת ומיתה האמורה בתורה סתם[2] איינה אלא חנק: **אמר נמנים.** יחד הן עצמן נעשו עדים ואין צריכין להתרות בו כשאר חייבי מיתות אלא מביאין אותו לבית דין דכתיב (שם) לא תחמול ולא תכסה עליו: **אמר לאחד הוא אומר יש לי חברים רוצים בכך.** הניסת צריך להשיבו יש לי חברים רוצים בכך בא ואמור לי בפניהם: **ואם היה המסית ערום ואינו יכול לדבר בפניהם.** כלומר אומר איני יכול לפרסם הדבר מפני ירא"ת ב"ד: **מכמינין לו.** דמתרגמינן ואורב לו וכמן ליה (דברים יט). מעמידין ליה מארבין אחורי הגדר לשמוע דבריו: **ביחוד.** כלומר אין איש עכשיו עמנו ויכול אתה לומר מה שאמרת לי: **האומר אעבוד וכו'.** באחת מכל הלשונות הללו הוי מסית וחייב: **גמ' הא נביא.** אם מסית זה נביא שהיה מתנבא בשם הקב"ה לעבוד עבודת כוכבים: **טעמא.** דמסית את ההדיוט כלומר את היחיד הא אם מסית את הרבים כגון אנשי עיר הנדחת נאו בסקילה הוא אלא בחנק דהא ליכא למידק דהא דקתני והמסית את ההדיוט למעוטי מסית את הנביא קאמר דלא אשכחן תנא דמפליג בין מסית את הנביא למסית את ההדיוט אבל בין נביא המסית להדיוט המסית אשכחן חלוק כדמפרש ואזיל: טעמא דר"ש ורבנן מפרש באלו הן הנחנקין[3]: **מדיחי עיר הנדחת שנו.** במשנתנו זאת ואשמועינן סיפא דמדיח דרישא במדיח עיר הנדחת קאמר וה"ק המדיח דתנן לעיל (דף נג.) בהדי נסקלין זה האומר לרבים נלך ונעבוד עבודת כוכבים: **רבינא אמר** גרס. ולא גרסי' אמר רבינא דאיהו ורב פפא לא פליגי אלא מר מתרץ חדא ומר מתרץ חדא ולא פליגי דהא בתרי מילי אוקימנא לרישא כר"ש ואתו הכי אמוראי לתרוצא כרבנן. והכי פירושא רבינא תרצה לחדא ואמר רישא נמי רבנן והמסית את ההדיוט לאו למעוטי מסית את הרבים אתא אלא תרוייהו תנא להו תנא רישא מסית את היחיד והדר תנא סיפא המדיח זה האומר לרבים נלך ונעבוד עבודת כוכבים: **ולא זו אף זו קאני.** כלומר אי קשיא לך ליתני מסית את הרבים ולא ליתני מסית את היחיד דהא פשיטא דכולהו מודו בה דבסקילה אורחא לתנא למתני הכי תנא מילתא ברישא דפשיטא ליה והדר תנא רבותא ולא זו דמסית יחיד בלבד בסקילה אלא אף זו דמסית רבים בסקילה ודלא כר' שמעון. ורב פפא אתא אף לתרוצי לדקתני המסית זה הדיוט לאו למעוטי נביא המסית קתני אלא כל המסיתים קרי הדיוטות משום הכמנה כלומר מסית הדיוט ושוטה הוא ומדת הקלין נוהג בו שמקילין בחייו שכל חייבי מיתות צריכין התראה וזה נהרג בהכמנה: **בביה הפנימי.** בחדרי חדרים לפי שהוא ירא לדבר בגלוי: **הן רואין אותו.** לאור הנר שעמו דאי לא מצי חזו ליה לא מצי מסהדי עליה לחיוביה קטלא ואע"ג דשמעי קליה דמצי למימר לא הואי אינא: **ושומעין קולו.** שהוא אומר דברי הסתה: [4] **כן סטדא.** בעל אמו סטדא שמו: **סטא דא.** על שם שזינתה קרי לה הכי: **מתני' המדיח זה האומר וכו'.** בגמרא מוקים לה במדיח עיר הנדחת: **העושה מעשה.** ממש בסקילה: **ולא האותו את העינים.** מראה לבריות כאילו הוא עושה ואינו עושה כלום: **שנים מלקטין קשואין.** במכשפות לפנינו אחד מהן לוקט וחייב וחברו לוקט ופטור: **העושה מעשה.** שהיתה כאן שדה קשואין ולקטה ממש בכשפים חייב: **האותו את העינים.** מראה לנו כאילו התקבצו כולם במקום אחד והקשואין לא זזין ממקומן פטור: **גמ' מכשפה אחד האיש ואחד האשה.** דהא גבי אוב וידעוני דמכשפים הם לא חלק בין איש לאשה דכתיב (ויקרא כ) איש או אשה: **לא תחיה כל נשמה.** בשבע אומות כתיב: **מה להלן בסייף.** דכתיב בסיחון ועוג ויכהו ישראל לפי חרב (במדבר כא): **מה להלן.** בסיני: **בסקילה.** דכתיב (שמות יט) כי סקול יסקל או ירה יירה: **שריבה בהן הכתוב מיתות הרבה.** ומצינו בסיני שנבחרה בהן סקילה: מיתה

רבינא אמר בו'. פי' הקונטרס ול"ג אמר רבינא דאיהו ורב פפא לא פליגי ואין זו שיטת הש"ס ור"ת מפרש דרבינא משני כולה מתני' דהמסית זה הדיוט דמשמע הדיוט ולא נביא נמי זו אף זו קתני דתנן בסיפא המסית את ההדיוט דמשמע כל מי שמסית אפילו נביא ורב פפא הא לא מסתבר לי' דמשוס דקתני המסית את ההדיוט דאתא למימר אפילו נביא:

וכי

מסורת הש"ס

1) נסדר המשנה הגר' והן, 2) לעיל סא., 3) לקמן פד. ודף פט:, 4) מכאן עד מצעלה הושמט ע"י הלמורה ונוסף ע"פ ויליאם ר"פ וס"א, 5) לעיל מג., 6) שבת קד:, 7) [לעיל נג.], 8) [לעיל נב:], 9) [לקמן פט:], 10) מכאן עד "קני לה הכי" הושמט ע"י הלמורה ונוסף ע"פ ויליאם ר"פ וס"א,

תורה אור השלם

1. מְכַשֵּׁפָה לֹא תְחַיֶּה:
שמות כב יז
2. רַק מַעֲרֵי הָעַמִּים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר יְיָ אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה לֹא תְחַיֶּה כָּל נְשָׁמָה: דברים כ טז
3. לֹא תְגַּע בּוֹ יָד כִּי סָקוֹל יִסָּקֵל אוֹ יָרֹה יִיָּרֶה אִם בְּהֵמָה אִם אִישׁ לֹא יִחְיֶה בִּמְשֹׁךְ הַיֹּבֵל הֵמָּה יַעֲלוּ בָהָר: שמות יט יג

מוסף רש"י

האומר אעבוד. משעה שהסיתוהו ומתלה חייב מיתה, דנפקא לן לקמן מלא תאכה ולא תשמע, הא אכה ושמע חייב מיד (לעיל סא.). אלך ואעבוד. שמוסר הליכה אע"ג דאיכא למימר אדהכי הדר ביה (שם). נלך ונעבוד. אע"פ שכלל עצמו עם אחרים, דאיכא למימר הני אחרים לא אזלי ואיהו נמי לא ליזל (שם). נביא שהדיח. שמתנבא בשם הקב"ה לעבוד עבודת כוכבים (לקמן פט:).

עין משפט נר מצוה

קצה א מיי' פ"ה מהל' ע"ז הל' ו סמג לאוין כו:
קצט ב מיי' שם הל' ג ופי"ז מהלכות סנהדרין הל' ה:
ר ג מיי' פ"ה מהל' ע"ז הלכה כ:
רא ד מיי' שם הל' ג:
רב ה מיי' שם הל' ב:
רג ו מיי' שם הל' ו ב:
רד ז מיי' שם פ"ד הלכה ו סמג לאוין כג:
רה ח ט מיי' שם פי"א הלכה טו סמג לאוין נח:

מיפה אחת. כל מיתה האמורה לבני נח אינו אלא סייף [לעיל נו.]: **סמכו ענין לו.** סמך ענין המכשף לשוכב עם בהמה. ענין פרשה: **שוכב עם בהמה בסקילה.** הא ילפינן לה בהאי פרקין[א] מדמיסם בס דכתיב בס בפרשת קדושים תהיו [ויקרא כ] וגמרי׳ לה מאוב וידעוני דכתיב בהו בתרן ירגמו אותם דמיסם בס (ויקרא כ): רבי יהודה לא דריש סמוכין: **גוליא.** את זה מדין מיתות קלות לסקילה החמורה מכולן: **אלא.** מכלל ופרט את למד בסקילה: **בללו.** כל המכשפים היו וכבר חייב בהן הכתוב מיתה כדכתיב לא תחיה למה יצאו להזכירן בעצמן ולכתוב בהן סקילה להקיש להם את הכלל וזו מדה בתורה כל דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל וכו׳: **שני לחוכין.** הוה ליה למכתב חד או אוב או ידעוני ולשתוק: **עדא אמרה.** כמו הדא אמרה זאת אומרת: **קסבר ר׳ יהודה וכו׳.** וכבל דוכתי דאמר אלא למ״ד מלמדין מאי איכא למימר ר׳ יהודה היא ומהכא ילפינן: **כשפים.** נוטריקון כחש פמליא של מעלה שעל מי שנגזר לחיות ממיתין: **אפילו כשפים.** אין בהן כח לפני גזרתו שאין כח מלבדו: **מפוסי כרעיה.** לעשות לו מכשפות: **אם מסתייע.** מילתין. אם את מלאכת לעשות לי מכשפות עשי: **אין עוד מלבדו לחיב.** ואם המקוס חפץ בי לא תוכלי להרע ואם תוכלי מאתו יצא ואני מקבלן: **דנפיש זכותיה.** ומסרי נפשיה[ב] משמיא לאגולי׳: **בלטיהם.** כמו (שופטים ד)[ג] ותבא[ד] בלט בסתר: **זה מעשה שדים.** שנסתרים ואינן נראין. כל מקוס שנאמר בלטיהם היו החרטומין עושין בלחשיהם ע״י שדים: **בלהטיהם אלו מעשה כשפים.** שאינו עושה על ידי שדים אלא מעצמו: **להט החרב המתהפכת לשמור את דרך עץ החיים.** ומתהפכת מאליה ודומה לכשפים ולא[ה] ע״י שדים היתה מתהפכת אלא מאליה וקרי ליה להט: **דקפיד אמנא שד.** מי שמקפיד על הכלי שאינו יכול לעשות דבר אלא כלי הראוי לאותו דבר כגון שרי בוהן שאריכין שכין שקטו שחור ושרי כוס שאריכין כוס של זכוכית: **דלא קפיד אמנא.** שבכל כלי היה עושה: **להלכות שבת.** דמלאכות בסקילה ושבות פטור אבל אסור ולידת בני ובפור שנכנסת לו תחת כנפיו יושב ומשמרו עד שתחשך ומפיס מורסא להוציא ממנה לחה הכי איתא בפרק רבי אליעזר דאורג (שבת דף קז.) וכן לד נחש במתעסק בו שלא ינשכו אותו מותר לכתחילה הכא נמי העושה מעשה ממש בסקילה: **האותו אם העיניים.** מראה כאילו עושה ואינו עושה כלום פטור אבל אסור: **עסקי בהלכות ילירה.** וממילא אבדו להו עגלא תילתא על ידי שהיו מלרפים אותיות השם שבהם נברא העולם ואין כאן משוס מכשפות דמעשה הקב״ה הן

מיתה אחת[ו] בן עזאי אומר נאמר[1] מכשפה לא תחיה ונאמר[2] כל שוכב עם בהמה מות יומת סמכו ענין לו מה שוכב עם בהמה בסקילה אף מכשף בסקילה אמר לו רבי יהודה וכי מפני שסמכו ענין לו נוציא לזה בסקילה אלא אוב וידעוני בכלל מכשפים היו ולמה יצאו להקיש עליהן ולומר לך מה אוב וידעוני בסקילה אף מכשף בסקילה לרבי יהודה נמי ליהוו אוב וידעוני שני כתובים הבאים כאחד[ז] וכל שני כתובין הבאין כאחד אין מלמדין אמר רבי זכריה עדא אמרה קסבר ר׳ יהודה[ח] שני כתובין הבאין כאחד מלמדין[ט] אמר רבי יוחנן למה נקרא שמן כשפים שמכחישין פמליא של מעלה: [3]אין עוד מלבדו אמר רבי חנינא אפילו לדבר כשפים ההיא איתתא דהות קא מהדרא למשקל עפרא מתותי כרעיה דרבי חנינא אמר לה אי מסתייעת זילי עבידי אין עוד מלבדו כתיב איני והאמר רבי יוחנן למה נקרא שמן כשפים שמכחישין פמליא של מעלה שאני רבי חנינא דנפיש זכותיה אמר רבי אייבו בר נגרי אמר רבי חייא בר אבא[4] בלטיהם אלו מעשה שדים[5] בלהטיהם אלו מעשה כשפים וכן הוא אומר[6] ואת להט החרב המתהפכת אמר אביי דקפיד אמנא שד דלא קפיד אמנא כשפים אמר אביי הלכות כשפים כהלכות שבת יש מהן בסקילה ויש מהן פטור אבל אסור ויש מהן מותר לכתחלה[י] העושה מעשה בסקילה האוחז את העינים פטור אבל אסור מותר לכתחלה[יא] כדרב חנינא ורב אושעיא כל מעלי שבתא הוו עסקי בהלכות יצירה ומיברי להו עיגלא תילתא ואכלי ליה אמר רב אשי חזינא ליה לאבוה דקרנא דנפיץ ושדי כריכי דשיראי מנחיריה[7] ויאמרו החרטומים אל פרעה אצבע אלהים היא אמר ר׳[יב] אליעזר מיכן שאין השד יכול לבראות בריה פחות מכשעורה רב פפא אמר האלהים אפילו כגמלא נמי לא מצי ברי האי מיכניף ליה והאי לא מיכניף ליה א״ל רב לרבי חייא לדידי חזי לי ההוא טייעא דשקליה לספסירא וגיידיה לגמלא וטרף ליה בטבלא וקם אמר ליה לבתר הכי דם ופרתא מי הואי אלא ההיא אחיזת עינים הוה זעירי איקלע לאלכסנדריא של מצרים זבן חמרא כי מטא לאשקוייה מיא פשר וקם גמלא דוסקניתא אמרו ליה אי לאו זעירי את לא הוה מהדרינן לך מי איכא דזבין מידי הכא ולא בדיק ליה אמיא: ינאי איקלע לההוא אושפיזא אמר להו אשקין מיא קריבו שתיתא חזא דקא מרחשן שפוותה שדא פורתא מיניה הוו עקרבי אמר להו אנא שתאי מדידכו אתון נמי שתו מדידי אשקייה הואי חמרא רכבה סליק לשוקא אתא חברתה פשרה לה חזייה דרכיב וקאי אאיתתא בשוקא[8] ותעל הצפרדע ותכס את ארץ מצרים אמר ר׳ אלעזר צפרדע אחת היתה השריצה ומלאה כל ארץ מצרים כתנאי רבי עקיבא אומר צפרדע אחת היתה ומלאה כל ארץ מצרים[יג] אמר לו רבי אלעזר בן עזריה עקיבא מה לך אצל הגדה כלה מדברותיך ולך אצל נגעים ואהלות צפרדע אחת היתה שרקה להם והם באו: אמר ר׳ עקיבא כו׳: והא

וכי מפני שסמכו. מהכא דייק דריש יבמות (דף ד. וסס) דר׳ יהודה לא דריש סמוכין בעלמא וא״ת שאני הכא דלא דריש משום דאיכא ג״ש דמפקא מסמוכין כדדריש רבי יוסי הגלילי דדריש לא תחיה מלא תחיה כל נשמה דנסייף תדע דאמטו רבי עקיבא דיליף מלא תחיה דנסקילה מי נימא דלא ס״ל כרבנן דדרשינן סמוכין אלא ע״כ משוס דאיכא ג״ש דלא תחיה כל נשמה דמפקא מסמוכין וי״ל דדייק מלישנא דרבי יהודה דאמר וכי מפני שסמכו משמע דנשוס מקוס לא דרשינן: לחלוץ

ע״י שם קדושה שלו הוא: **אכזה דקרנא.** מכשף היה: **מנפץ.** חוטמו בכח. מוקיי״ר בלע״ז: **ושדי כריכי דשיראי מנחיריו.** משליך חתיכות של מעילים: **אצבע אלהים היא.** מכה זו של כינים לא על ידי מכשפות בתה אלא על פי הקב״ה דאין לחרטומים יכולת בה: **לא מצי ברי.** אין יכול לברוא אפילו בריה גדולה אלא כשהשד צריך לבריות גדולות הוא מאסף ומביא מן ההפקר: **האי מיכניף ליה.** בריות גדולות נוחים לקבצם ונאספים יחד אליו אבל בריה קטנה אינה נאספת שאין בה כח לבא ממקוס רחוק: הכי גרסינן **אמר לו רב לרבי חייא.** ולא גרסינן אינו: **טייעא.** סוחר ערבי: **שקל ספסירא וגיידיה לגמליה.** נטל חרב וחתך גמל לאברים. גיידיה כמו רחוהו מגוייד דבפרק בתרא דיבמות (דף קכ:): **וטרף ליה בטבלא וקם.** קשקש לו בזוג אשקיל״א בלע״ז ועמד לו על רגליו: **אמר לו.** רבי חייא לרב: **לבתר הכי דם ופרתא מי הוה.** אחר שעמד הגמל כלום נמצאת שם לכלוך מן הדם והפרש: **ההוא אחיזת עיניים הוה.** ולא מגוייד הוא שאינו יכול להחיות המת: **פשר.** נמס המכשפות. כל מילי מכשפות נבדקין על מיס חיים ונמוחין: **קם גמלא דסקוניתא.** נעשה החמור דף של גשר שעשו תחלה את הדף חמור. גמלא גשר. סקוניתא מין עץ הוא: **אילא דזבין מידעם הכא וכו׳.** כלומר יש לוקח בעיר הזאת שמוחזקת בכשפים שוס סחורה ואינו בודקה על המיס: **ינאי איקלע לההיא אושפיזא.** ולא גרסינן רבי ינאי דלאו מינים מעליא הוא שעשה כשפים: **שתיתא.** קמח טרוף במיס: **חזייה דמרחשן שפוותה.** ראה ינאי האשה המביאה לו המשקה שהיו שפתיה נעות הכיר שכשפנית היא: **שדא פורתא.** מן המשקה לארץ ונעשו עקרבים: **אנא שתאי מדידכו.** לא גלה להם הדבר שהבין בדבר והראה עצמו כאילו שתה: **הואי חמרא.** האשה נעשית חמור: **רכבה.** ינאי וסליק בשוקא: **פשרא לה.** מיחת את הכשפים וחזרה לקדמותה: **הצפרדע.** אחת משמע: **השריצה.** ממעיה וילאו ולדות: **מדברותיך.** מנע מדבריך ופנה להלכות נגעים ואהלות שהן חמורים ובהם אתה מחודד ולא בהגדה: **שרקה להם.** ושמעו קולה כל הצפרדעים שבעולם והם באו:

והא

מוסף רש״י

נאמר מכשפה לא תחיה. ולא פירש באחזו מיתה תמות, ונאמר אצלו כל שוכב עם בהמה מות יומת, **סמכו ענין לו.** סמכתו פרשת מכשפה לא תחיה לשוכב עם בהמה (ברכות כא:). **מה שוכב עם בהמה בסקילה.** כדאמרינן לה (לעיל נד:) בגזרה שוה דתהרגונו דהכא מכי הרוג תהרגונו דמסית (ברכות שם) אי: דכתיב באשה הנרבעת לבהמה דמיסם בס, וכל דמיסם בס בסקילה היא, דגמרינן מאוב וידעוני דכתיב בהו ירגמו אותם דמיסם בס (יבמות ד:). **וכי מפני שסמכו** ענין לו. לשוכב עם בהמה, עולא זה המכשף לסקילה, שהיא חמורה מכל מיתות שבתורה, אלא מקבא מפוקא יש לו במקוס אחר שהוא בסקילה (ברכות כא:). **אוב וידעוני בכלל.** לא תחיה דכל המכשפים היו, **ולמה יצאו.** בפני עצמן, כהפרישן לסקילה, כדכתיב בהן ירגמו אותם דמיסם בס, להקיש אליהן. את כל הכלל, שזו מדה בתורה שכל דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל ללמד לא ללמד על עצמו יצא אלא ללמד על הכלל כולו יצא (שם). **שני כתובין הבאין כאחד אין מלמדין.** מדלא כתב אחד וגמור כולהו מיה (קדושין כד.). **כשפים.** נוטריקון מכחישים פמליא של מעלה, שלא גזרו על אדם זה למות והוא מת על ידי כשפים (חולין ז:). **אפילו לדבר כשפים.** אין מלבדו, כלומר שלא מדעתו, שאם אין גזירה מלפניו אין מרגיען לו לאדם (שם). **מהדרא.** מחזרת וטורחת שלא יבין, למשקל עפרא. ולעשות לו כשפים להמיתו (שם). **עיגלא תילתא.** גדול כאילו הגיע לשלש שניו וגמרה גדילתו, דהכי שביתי ומהני למיכל, כמו (כ״מ שם.) ומגדלין אותן עד שיהו משולשין, ל״א שהיה טוב וכעל טעם כאילו הוא שלשי לבטן (לעיל סה:). **כלה מדברותיך.** חדל מדבריך עד שתגיע אצל נגעים ואהלות שהן הלכות עמוקות (חגיגה יד. ושם: בלד).

עין משפט נר מצוה

רו א ב מיי׳ פי״ח מהל׳ ע״ז הלכה טו סמג שם טוש״ע י״ד סי׳ קעט סעיף טו:

מסורת הש״ס

א) ברכות כא: יבמות ד. (לעיל ה.), **ב)** [קידושין כד. וש״נ], **ג)** [שם לה.], **ד)** חולין ז:, **ה)** [לעיל סה:; **ו)** י״ג אנשוז, **ז)** [לעיל לח: חגיגה יד.], **ח)** [לעיל נד סוע״א לענין משכב זכור, אבל דרשה זו ממלאת פירוש׳ דפרקין ה״ז], **ט)** בס״א: נפשייהו, **י)** [ברוח ג כתוב: ותבא בלטן], **כ)** [ל״ל אלו בלאטן], **ל)** [ל״ל אלא],

תורה אור השלם

1. מְכַשֵּׁפָה לֹא תְחַיֶּה:
שמות כב יז
2. כָּל שֹׁכֵב עִם בְּהֵמָה מוֹת יוּמָת: שמות כב יח
3. אַתָּה הָרְאֵתָ לָדָעַת כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד מִלְּבַדּוֹ: דברים ד לה
4. וַיַּעֲשׂוּ כֵן חַרְטֻמֵּי מִצְרַיִם בְּלָטֵיהֶם וַיְחֲזֵק לֵב פַּרְעֹה וְלֹא שָׁמַע אֲלֵהֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְיָ:
שמות ז כב
5. וַיִּקְרָא גַּם פַּרְעֹה לַחֲכָמִים וְלַמְכַשְּׁפִים וַיַּעֲשׂוּ גַּם הֵם חַרְטֻמֵּי מִצְרַיִם בְּלָהֲטֵיהֶם כֵּן:
שמות ז יא
6. וַיְגָרֶשׁ אֶת הָאָדָם וַיַּשְׁכֵּן מִקֶּדֶם לְגַן עֵדֶן אֶת הַכְּרֻבִים וְאֵת לַהַט הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת לִשְׁמֹר אֶת דֶּרֶךְ עֵץ הַחַיִּים:
בראשית ג כד
7. וַיֹּאמְרוּ הַחַרְטֻמִּים אֶל פַּרְעֹה אֶצְבַּע אֱלֹהִים הוּא וַיֶּחֱזַק לֵב פַּרְעֹה וְלֹא שָׁמַע אֲלֵהֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְיָ:
שמות ח טו
8. וַיֵּט אַהֲרֹן אֶת יָדוֹ עַל מֵימֵי מִצְרַיִם וַתַּעַל הַצְּפַרְדֵּעַ וַתְּכַס אֶת אֶרֶץ מִצְרָיִם:
שמות ח ב

לעזי רש״י

מוקיי״ר. לקנח את האף. אשקיל״א [אישקיליט״א]. פעמון קטן.